

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM
OSIGURANJU
(Sl. novine FBiH, broj 4/09)

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/98, 49/00, 32/01, 73/05 i 59/06) (u daljnjem tekstu: Zakon) u članu 1. u stavu 2. iza riječi "smrti" riječ "i" zamjenjuje se zarezom, a iza riječi "starosti" dodaju se riječi: "i fizičke onesposobljenosti".

Član 2.

U članu 2. u alineji četiri tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje nova alineja koja glasi: " - pravo na osnovu fizičke onesposobljenosti".

Član 3.

U članu 3. u stavu 2. tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: "osim dospelih a neisplaćenih penzija i novčanih naknada u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim Zakonom".

Član 4.

Član 4. mijenja se i glasi:

"Sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima osiguravaju se iz doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, budžeta i drugih izvora."

Član 5.

Član 5. mijenja se i glasi:

"Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju se kod Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: nosilac osiguranja)."

Član 6.

Član 6. mijenja se i glasi:

"Organizacija, organi upravljanja, rukovođenja, nadzora i druga pitanja značajna za rad nosioca osiguranja uređuju se zakonom iz oblasti organizacije penzijskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine."

Član 7.

U članu 8. tač. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

"1. zaposlenici na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine kao i drugi zaposlenici koji se osiguravaju prema posebnim propisima u Federaciji Bosne i

Hercegovine i zaposlenici u institucijama Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u Federaciji Bosne i Hercegovine;
2. profesionalna vojna lica u oružanim snagama Bosne i Hercegovine".

Član 8.

U članu 12. st. 1. i 2. mjenjaju se i glase:

"Obavezno se osiguravaju fizička lica i članovi njihovog domaćinstva koji se bave poljoprivrednom djelatnošću kao jednim ili glavnim zanimanjem, ako na dan podnošenja zahtjeva za prijem na osiguranje imaju navršениh 15 godina života, opću zdravstvenu sposobnost i prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Poljoprivrednom djelatnošću, u smislu stava 1. ovog Zakona, smatra se djelatnost od koje se mjesečno ostvaruje prihod najmanje u visini najniže plaće ostvarene u decembru prethodne godine u Federaciji Bosne i Hercegovine."

Član 9.

Član 13. se briše.

Član 10.

U članu 15. tač. 3. i 4. zamjenjuju se novom tačkom 3. koja glasi:

"obavljaju poslove po nalogu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine, ministarstava unutrašnjih poslova i uprava civilne zaštite".
Dosadašnje tač. 5., 6. i 7. postaju tač. 4., 5. i 6.

Član 11.

U članu 17. u stavu 1. riječi: "Državljeni Federacije" zamjenjuju se riječima: "Državljeni Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine".

Stav 2. mijenja se i glasi:

"Državljanin Bosne i Hercegovine zaposlen u državi sa kojom nije zaključen međunarodni ugovor može se dobrovoljno osigurati na penzijsko i invalidsko osiguranje, pod uvjetom da je prije odlaska u inozemstvo imao prebivalište na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine."

Član 12.

U članu 18. u stavu 2. riječi: "ili odsluženju vojnog roka" se brišu.

Član 13.

U članu 21. u posljednjoj alineji tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje se nova alineja koja glasi: "- fizičke onesposobljenosti".

Član 14.

U članu 24. u stavu 1. tač. 4. i 5. se brišu, a u stavu 2. riječ "zemljoradnika" zamjenjuju sa riječju "poljoprivrednika".

U stavu 4. riječ "zemljoradnika" zamjenjuje se riječju "poljoprivrednika".

Član 15.

U članu 25. u stavu 2. riječi: "utvrđuju nosioci osiguranja" zamjenjuju se riječima: "utvrđuje nosilac osiguranja", a riječi:

"Federalnog ministarstva za socijalnu politiku, raseljene osobe i izbjeglice" zamjenjuju se riječima: "Federalnog ministarstva rada i socijalne politike".

Član 16.

U članu 29. u stavu 1. između brojeva 1. i 2. riječ "i" zamjenjuje se zarezom, a nakon broja "2" dodaju se riječi: "i 3.". U stavu 2. riječ "zemljoradnika" zamjenjuje se riječju "poljoprivrednika".

Član 17.

U članu 38. u tački 3. riječ "plaća" zamjenjuje se riječima: "osnovica koja ne može biti niža od osnovica propisanih zakonom iz oblasti doprinosa", a ostatak rečenice se briše. U tački 5. riječ "zemljoradnik" zamjenjuje se riječju "poljoprivrednik".

Član 18.

U članu 41. stav 1. se briše a dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 1. i 2.

Član 19.

U članu 50. stav 4. mijenja se i glasi:
"Starosna penzija za mjesec za koji se isplaćuje ne može se isplatiti u iznosu većem od četiri prosječne penzije isplaćene u decembru 2007. godine i usklađene za isplatni koeficijent za taj mjesec, utvrđen u skladu sa članom 51. Zakona."

Član 20.

U članu 62. u stavu 1. u tački 3. i u stavu 2. iza riječi "trajanja" dodaju se riječi: "i korištenja".

Član 21.

U članu 64. u stavu 1. u tački 3. i u stavu 2. iza riječi "trajanja" dodaju se riječi: "i korištenja".

Član 22.

U članu 66. dodaje se novi stav 3. koji glasi:
"Dijete koje u toku trajanja i korištenja prava na porodičnu penziju, a prije navršenih 25 godina života, postane trajno i potpuno nesposobno za samostalan život i rad zadržava pravo na porodičnu penziju."

Član 23.

U članu 72. u stavu 1. riječ "prethodne" zamjenjuje se brojem "2007." a riječi: "za procent porasta penzija u godini u kojoj se isplaćuje zajamčena penzija" brišu se i iza riječi "usklađene" dodaju se riječi: "sa članom 51. Zakona".

U stavu 2. riječ "prethodne" zamjenjuje se brojem "2007." a riječi: "za procent porasta penzija u godini u kojoj se isplaćuje najniži iznos penzije" brišu se i iza riječi "usklađene" dodaju se riječi: "sa članom 51. Zakona".

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Odredbe iz st. 1. i 2. ovog člana ne odnose se na osiguranike koji su ostvarili pravo na srazmjerni dio penzije prema međunarodnim ugovorima, niti na korisnike iz stava 2. koji nemaju prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine, ukoliko međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno."

Član 24.

Član 85. mijenja se i glasi:

"U staž osiguranja uračunava se i vrijeme koje je osiguranik proveo na profesionalnoj rehabilitaciji, na prekvalifikaciji odnosno dokvalifikaciji, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje."

Član 25.

U članu 90. u stavu 1. u tački 3. riječi: "42 sata sedmično" zamjenjuju se riječima: "punog radnog vremena poslodavca".

Član 26.

U članu 91. u stavu 1. tačka 1. se briše a tač. 2. i 3. postaju tač. 1. i 2., a iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju i stepen uvećanja staža osiguranja za vojne osiguranike, deminare, zaposlene u sudskoj policiji, kazneno-popravnim ustanovama, zaposlene u zrakoplovstvu i drugim institucijama Bosne i Hercegovine utvrđuju se posebnim propisima."

Član 27.

U članu 94. u stavu 1. datum: "od 30. aprila 1991. godine do 22. decembra 1995. godine" zamjenjuje se datumom: "od 18. septembra 1991. godine do 23. decembra 1995. godine".

Iza stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi:

"U budžetu Federacije Bosne i Hercegovine osiguravaju se sredstva za pokriće dijela visine penzije na osnovu priznatog posebnog staža iz člana 94. Zakona i to za penzije ostvarene prema Zakonu."

Član 28.

U članu 96. u stavu 4. briše se tačka i dodaju riječi: "ili nadležnog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite".

Član 29.

Iza člana 96. dodaje se novi član 96a. koji glasi:

"Član 96a.

Osiguranici koji su ostvarili penzijski staž u Bosni i Hercegovini do 30.04.1992. godine prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, prema Zakonu i primjenom međunarodnih ugovora, ostvaruju kod nosioca osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ukoliko je posljednje osiguranje bilo na teritoriji koju sada pokriva Federacija Bosne i Hercegovine.

Nosilac osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine nadležan je i u slučaju ako je staž osiguranja nakon 30.04.1992. godine ostvaren isključivo na teritoriji koju sada pokriva Federacija Bosne i Hercegovine, odnosno poseban staž koji se priznaje prema propisima Federacije Bosne i Hercegovine.

Ukoliko je staž osiguranja ostvaren nakon 30.04.1992. godine u oba entiteta nosilac osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine prvi pristupa vođenju postupka ukoliko je posljednji staž osiguranja ostvaren na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine nakon čega se primjenjuje sporazum, drugi propis između entiteta ili propis države Bosne i Hercegovine.

Za odlučivanje o pravu na porodičnu penziju poslije smrti korisnika nadležan je nosilac osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ukoliko je na dan smrti korisnika vršio isplatu penzije."

Član 30.

U članu 97. riječi: "u preduzeću drugom pravnom licu, odnosno" se brišu a riječi: "preduzeća i drugog pravnog lica" zamjenjuju se sa riječju "poslodavca".

Član 31.

U članu 98. stav 2. se mijenja i glasi:

"Kod utvrđivanja radne sposobnosti nosilac osiguranja zadržava pravo da vrši reviziju nalaza, ocjene i mišljenja što će urediti svojim općim aktom na koji saglasnost daje Federalno ministarstvo rada i socijalne politike."

U stavu 3. iza riječi "Zakonom" stavlja se zarez i dodaju riječi: "zakonom kojim je regulirano osnivanje ustanove za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja", a iza riječi: "u vezi sa postupkom medicinskog vještačenja" stavlja se tačka, a ostali tekst se briše.

Član 32.

U članu 117. u stavu 1. iza riječi "doprinosa" dodaju se riječi: "za penzijsko i invalidsko osiguranje, budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, budžeta Bosne i Hercegovine", a iza riječi: "dobrovoljnog osiguranja" dodaju se riječi: "prihoda od imovine kojom raspolaze nosilac osiguranja, sredstava od gotovinskog dijela privatizacije u skladu sa zakonom koji reguliše oblast privatizacije preduzeća".

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Za pokriće penzija koje se ostvaruju pod povoljnijim uvjetima u odnosu na uvjete utvrđene Zakonom, osigurat će se sredstva u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine."

Član 33.

Iza člana 117. dodaju se novi čl. 117a . i 117b. koji glase:

"Član 117a.

Obveznika, osnovicu, stopu doprinosa, način obračunavanja i uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i druga pitanja u vezi sa plaćanjem ovih doprinosa uređuju se propisima o doprinosima.

Član 117b.

Osnovicu za obračun doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i stopu doprinosa za lica osigurana prema članu 11. tač. 3. i 4., čl. 14., 15. i 17. Zakona utvrđuje nosilac osiguranja, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva finansija. Osnovica za obračun doprinosa iz člana 17. Zakona ne može biti manja od osnovice utvrđene zakonom iz oblasti doprinosa."

Član 34.

Čl. 118., 119., 120. i 121. se brišu.

Član 35.

Član 122. se mijenja i glasi:

"Obveznici obračuna i uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje su:

1. za lica iz člana 11. stav 1. tač. 3. i 4. i lica iz člana 14. stav 1. tač. 1., 4. i 8. ovog Zakona - isplatilac plaće, odnosno novčane naknade;
2. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 2. ovog Zakona - obrazovno-odgojne ustanove;
3. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 3. ovog Zakona - poslodavci kod kojih rade;
4. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 5. ovog Zakona - omladinske zadruge;
5. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 6. ovog Zakona - investitori radova;
6. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 7. ovog Zakona - organizatori sportskih takmičenja;
7. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 9. ovog Zakona - preduzeća i druga pravna lica kod kojih se nalaze na stručnom osposobljavanju;
8. za lica iz člana 14. stav 1. tačka 10. ovog Zakona - kazneno-popravne ustanove;
9. za lica iz člana 15. ovog Zakona - preduzeća i druga pravna lica koja ih pozivaju;
10. osiguranici iz člana 17. ovog Zakona."

Član 36.

Član 123. se briše.

Član 37.

U članu 127. riječ "zemljoradnika" zamjenjuje se riječju "poljoprivrednika".

Član 38.

Član 128. se briše.

Član 39.

Član 129. mijenja se i glasi:

"U cilju pravilnog evidentiranja podataka bitnih za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, nosilac osiguranja vrši kontrolu tačnosti podataka u smislu propisa o matičnoj evidenciji o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja."

Član 40.

Iza člana 131. Zakona dodaje se novo poglavlje VI a. - NADZOR, kao i novi član 131a. koji glasi:

"VI a. -NADZOR

Član 131a.

Nadzor nad provođenjem Zakona vrši ministarstvo nadležno za rad i socijalnu politiku, a inspekcijski nadzor vrši federalna inspekcija rada, odnosno upravna inspekcija u okviru svoje nadležnosti u skladu sa propisima koji reguliraju ovu materiju."

Član 41.

Član 132. mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac, odnosno drugo pravno lice ako:

1. osiguraniku, suprotno odredbama Zakona uskratiti ili ograničiti prava koja mu pripadaju;
2. omogućiti korištenje prava licu kojem ne pripada pravo prema ovom Zakonu ili drugim propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju ili mu ne pripada u tom obimu.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice kod poslodavca, odnosno kod drugog pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM."

Član 42.

Članovi 133. i 134. se brišu.

Član 43.

U članu 136. stav 2. se briše.

Član 44.

U članu 137. u stavu 2. broj "2008" zamjenjuje se brojem "2015".

Član 45.

Član 138. se briše.

Član 46.

U članu 139. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Korisniku penzije iz stava 1. ovog člana penzija se isplaćuje u drugoj državi u skladu sa članom 107. stav 2. Zakona. Sredstva za isplatu penzija iz stava 1. ovog člana osiguravaju se u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine na osnovu podataka koje dostavi nosilac osiguranja."

Član 47.

Čl. 146., 147., 148. i 149. se brišu.

Član 48.

Član 151. mijenja se i glasi:

"Podaci o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja uređuju se propisom iz oblasti evidencije o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja."

Član 49.

Čl. 153., 154. i 155. se brišu.

Član 50.

U članu 156. dodaje se stav 3. koji glasi:

"Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju se primjenjivati:

1. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94),
2. Zakon o mirovinskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika HR-HB ("Narodni list HR-HB", br. 46/95)."

Član 51.

Iza člana 156. dodaje se novi član 156a. koji glasi:

"Član 156a.

Termin "netoplaća" u Zakonu od 01.01.2009. godine mijenja se terminom: "plaća iz radnog odnosa umanjena za doprinose iz plaće", a termin: "netoosnovica osiguranja" mijenja se riječju "osnovica".
Pojmovi iz stava 1. ovog člana određeni su posebnim propisima koji reguliraju oblast doprinosa."

Član 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se od 01. 01. 2009. godine.

PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Stjepan Krešić

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Safet Softić